

TEZA:

Radca prawny został uznany przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny winnym popełnienia deliktu dyscyplinarnego, polegającego na tym, że wytoczył w imieniu Klienta przeciwko Spółce trzynaście pozwów opartych na tej samej podstawie prawnej, czym podważył zaufanie do zawodu radcy prawnego. Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, to orzeczenie, opierające się na opisie czynu niewskazującym na jakiegokolwiek działanie niezgodne z ustawą czy Kodeksem Etyki Radcy Prawnego, nie może być zaakceptowane. Opis czynu, zawarty w orzeczeniu przypisującym radcy prawnemu winę, musi odpowiadać kompletnie znamion przewinienia dyscyplinarnego, czego w niniejszej sprawie zabrakło. Dlatego też należało uniewinnić radcę prawnego.

WO – 175/22

ORZECZENIE

z dnia 13 grudnia 2022r.

**Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie
w składzie:**

Przewodniczący: S WSD Marta Stryjek
Sędziowie: S WSD Jerzy Wasiluk
S WSD Adam Lonty /sprawozdawca/
Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Alicji Kujawy po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2022 r. w Warszawie na rozprawie sprawy radcy prawnego M. S., wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgową Izby Radców Prawnych pod numerem wpisu (...),

obwinionego o to, że w (...) w okresie od 12 lutego do 19 lutego 2020 r. wytoczył w imieniu (...) Sp. z o.o. Sp. K. przeciwko Firmie (...) Sp. z o.o. trzynaście pozwów opartych o tą samą podstawę prawną, czym podważył zaufanie do zawodu radcy prawnego,

tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 75 ze zm.) w zw. z art. 6, art. 11 pkt 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

z powodu odwołania Obwinionego oraz obrońcy Obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu

Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 28 czerwca 2022r. (sygn. akt: D - 99/XI/22)

orzeka:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie i uniewinnia obwinionego M. S. od zarzucanego mu wnioskiem o ukaranie deliktu dyscyplinarnego;
2. uchyla pkt 2 zaskarżonego orzeczenia;
3. zasądza radcy prawnemu M. S. koszty obrony w kwocie 1080 zł (słownie: jeden tysiąc osiemdziesiąt złotych) w postępowaniu przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym i Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym Okręgowej Izby Radców Prawnych od Okręgowej Izby Radców Prawnych ;
4. zasądza radcy prawnemu M. S. koszty obrony w kwocie 840 zł (słownie: osiemset czterdzieści złotych) w postępowaniu odwoławczym przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie od Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie;
5. w pozostałym zakresie wniosek o przyznanie kosztów obrony oddala;
6. kosztami postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 28 czerwca 2022 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych uznał radcę prawnego M. S. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, iż w (...) w okresie od 12 lutego do 19 lutego 2020 r. wytoczył w imieniu (...) Sp. z o.o. Sp. K. przeciwko Firmie (...) Sp. z o.o. trzynaście pozwów opartych o tą samą podstawę prawną, czym podważył zaufanie do zawodu radcy prawnego, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 75 ze zm.) w zw. z art. 6 i art. 11 pkt 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Za wskazany czyn wymierzono Obwinionemu karę upomnienia oraz obciążono Obwinionego radcę prawnego kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1.450,00 zł.

Od wskazanego orzeczenia zostały złożone dwa odwołania.

W pierwszym odwołaniu sporządzonym przez obrońcę Obwinionego zaskarżono

orzeczenie w całości na korzyść Obwinionego i wniesiono o uniewinnienie Obwinionego od wszystkich zarzucanych czynów oraz o obciążenie kosztami postępowania Okręgowej Izby Radców Prawnych . Zarzuty stawiane orzeczeniu przez pełnomocnika Obwinionego dotyczyły naruszenia art. 438 pkt. 3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w postaci błędów w ustaleniach faktycznych, naruszenia art. 337 k.p.k. w zw. z art. 332 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez brak kontroli wstępnej wniosku o ukaranie, art. 7 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez przyjęcie za ustalone fakty dotyczące jednolitości pozwów złożonych przez Obwinionego, art. 7 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez błędną ocenę wyjaśnień Obwinionego oraz dokumentu umowy zawartej między Obwinionym a reprezentowaną spółką, art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 11 pkt. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez błędną kwalifikację czynu Obwinionego, art. 65 ust. 1 ustawy o radcach prawnych poprzez błędne zastosowanie polegające na wymierzeniu Obwinionemu kary upomnienia.

Drugie odwołanie sporządzone osobiście przez Obwinionego zaskarżało orzeczenie w całości na korzyść Obwinionego i wnoszono o uniewinnienie od zarzucanego czynu lub ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania OSD. Zarzuty stawiane orzeczeniu dotyczyły niewłaściwego przeprowadzenia postępowania dowodowego tj. zaniechania rozpoznania wniosku dowodowego, zaniechania przeprowadzenia dowodu, zaniechania z urzędu przeprowadzenia dowodu z dokumentów w postaci złożonych pozwów wraz z załącznikami, pominięcie wyjaśnień Obwinionego dotyczących okoliczności podjęcia współpracy z (...) Sp. z o.o. Sp. k., dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów w postaci wyjaśnień Obwinionego, dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodu w postaci analizy treści umowy łączącej Obwinionego z (...) Sp. z o.o. Sp. k., dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny pozwów inicjujących postępowanie przed Sądem Rejonowym, dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny orzeczeń wydanych przez Sąd Rejonowy, uznanie, iż Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie wskazał jakim dowodom dał wiarę. Wskazano również dwa zarzuty alternatywne, postawione na wypadek uznania, iż postępowanie dowodowe przeprowadzono prawidłowo wskazując, na dokonanie błędnej wykładni i w konsekwencji błędnego uznania, że wytoczenie powództw opartych o tę samą podstawę prawną, a także podjęcia przez radcę prawnego działań w interesie klienta, zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa oraz zgodnych z wolą i oczekiwaniem klienta, będących realizacją jego uprawnień procesowych jest sprzeczne z Zasadami Etyki Radcy Prawnego. Drugi alternatywny zarzut dotyczył bezzasadnego pominięcia, że istotą zawodu radcy prawnego jest

ochrona interesów podmiotów, na których rzecz jest świadczona pomoc prawna, a radca prawny świadcząc klientowi pomoc prawną kieruje się dobrem klienta w celu ochrony jego praw, nie zaś interesem jego przeciwnika procesowego.

Z uwagi na zapadłe w niniejszej sprawie rozstrzygnięcie oraz obszerność podniesionych zarzutów, nie zostały one przytoczone w sposób całościowy, należy jednak zaznaczyć, iż wskazane odwołania zmierzały do uniewinnienia lub przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

W toku postępowania prawidłowo ustalono stan faktyczny i w kontekście opisu czynu będącego podstawą przypisania radcy prawnemu M. S. odpowiedzialności z tytułu popełnienia deliktu dyscyplinarnego, należy stwierdzić, iż oba złożone odwołania mają usprawiedliwione podstawy w związku z czym zasługują na uwzględnienie.

Podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego są przepisy ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych stosowane w związku z przepisami etycznymi obowiązującymi radców prawnych. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Na podstawie art. 74¹ pkt 1 i pkt 2 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego oraz rozdziałów I-III Kodeksu karnego.

Mając na względzie powyższe wnioski, opierając się na ustalonym stanie faktycznym, przyjętym za podstawę orzeczenia Sądu I instancji, należy stwierdzić, iż działanie zgodne z opisem czynu znajdującym się we wniosku o ukaranie i powtórzonym w orzeczeniu Sądu I instancji tj. stwierdzenie, iż obwiniony ma ponieść odpowiedzialność za to, że „W (...) w okresie od 12 lutego do 19 lutego 2020 r. wytoczył w imieniu (...) Sp. z o.o. Sp. K. przeciwko Firmie (...) Sp. z o.o. trzynaście pozwów opartych o tą samą podstawę prawną, czym podważył zaufanie do zawodu radcy prawnego, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 75 ze zm.) w zw. z art. 6, art. 11 pkt 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego”, nie może zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, stanowić odpowiedzialności dyscyplinarnej. W odwołaniach słusznie

podniesiono, iż stosowanie jednolitej podstawy prawnej nie jest czynem naruszającym zasady etyki, niezależnie czy miało to miejsce w trzynastu kolejnych sprawach czy też w jednej. To podstawa faktyczna kreuje stan prawny, który następnie podlega ocenie Sądu. Słusznie podniesiono, iż treść orzeczenia musi wskazywać na czyn niezgodny z materialnym rozumieniem zasad etyki. Na gruncie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych nie ulega wątpliwości, że opis czynu zawarty w orzeczeniu przypisującym radcy prawnemu winę musi odpowiadać kompletnie znamion przewinienia dyscyplinarnego (zob. post. Sądu Najwyższego z 26 października 2016 r., sygn. II KK 273/16). Tymczasem przypisany obwinionemu czyn nie oddaje znamion przewinienia dyscyplinarnego. W zaprezentowanym opisie czynu nie znajdziemy nic, co wskazuje na naruszenie ustawy o radcach prawnych czy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i nie wskazano na negatywne cele, pobudki lub jakiegokolwiek inne okoliczności, które mogłyby podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.

Należy zauważyć brak staranności przy dokonywaniu opisu czynu i formułowaniu zarzutów. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie skorzystał z możliwości zwrotu wniosku o ukaranie z uwagi na niepełny opis czynu niezawierający znamion zarzuczonego czynu.

Podsumowując, orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego opierające się na opisie czynu niewskazującym na jakiegokolwiek działanie niezgodne z ustawą czy Kodeksem Etyki Radcy Prawnego nie może być zaakceptowane i jako niewłaściwe, należy je usunąć z systemu prawnego, bowiem opis czynu zawarty w orzeczeniu przypisującym radcy prawnemu winę musi odpowiadać kompletnie znamion przewinienia dyscyplinarnego, czego w niniejszej sprawie zabrakło. Co więcej, działanie według wskazanego opisu czynu nie może prowadzić do poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej, gdyż składanie pozwów należy do elementarnych obowiązków radcy prawnego.

Odnosnie punktu trzeciego, orzeczenia, należy wskazać, iż orzeczono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na zasądzone, w tym punkcie, koszty obrony składają się, zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 1 stawka minimalna wynosząca w sprawie objętej dochodzeniem 360 zł oraz zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 1 stawka minimalna za obronę przed sądem rejonowym w postępowaniu szczególnym, w tym przypadku przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP 720 zł. Ustawową podstawę rozstrzygnięcia w pkt 3 - 5 orzeczenia w przedmiocie kosztów obrony stanowi odpowiednio stosowany w radcowskim postępowaniu dyscyplinarnym - na mocy

odesłania z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych - art. 632 pkt 2 Kpk w związku z art. 616 § 1 pkt 2 Kpk.

Oдноśnie punktu czwartego sentencji, zasądzono radcy prawnemu M. S. koszty obrony w kwocie 840zł zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Odnosząc się do punktu piątego orzeczenia należy zwrócić uwagę, iż przedmiotowy wniosek oddalono uznając, iż nie zachodzi żadna z przesłanek wymienionych w § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Oznacza to, iż według Wyższego Sądu Dyscyplinarnego żadne okoliczności faktyczne w tym m.in.: liczba rozpraw i liczba stawiennictwa w sądzie, podjęte czynności, wkład pracy radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, rodzaj i zawilość sprawy, w szczególności tryb i czas prowadzenia sprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, nie wskazują na uzasadnienie zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w kwocie wyższej niż stawki minimalne ustanowione wskazanym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości.

Oдноśnie szóstego punktu orzeczenia, należy jedynie wskazać, iż orzeczono zgodnie z treścią art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

Uznając powyższe, wobec treści art. 64 ust. 1 ustawy radcach w zw. z art. 6, art. 11 pkt 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, na podstawie art. 437 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych orzeczono jak w sentencji.